

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

MĚSTO A ADRESA	NÁZEV PAMÁTKY	VE DNECH EHD OTEVŘENA	POPIS PAMÁTKY
Bohdalov,	Kostel sv. Vavřince v Bohdalově	09.09.2012 14.00 - 17.00 hod.	Kostel v Bohdalově byl založen asi ve 2. polovině 13. století, patrně pány z Lichtenberka. V letech 1736 až 1759 byl zcela přestavěn v barokním slohu nákladem tehdejších farářů Václava a Jindřicha Noska a dalších dobrodinců. Ze starého kostela zůstal jen gotický presbytář na místě dnešní sakristie.
Brtnice, nám. Svobody 74	Dům Valdštejnů	08.09.2012 9.00 - 12.00 a 12.30 - 17.00 hod. 09.09.2012 13.00 - 16.00 hod. 11.09.2012-14.09.2012 8.00 - 12.00 a 12.30 - 17.00 hod. 15.09.2012 9.00 - 12.00 a 12.30 - 17.00 hod. 16.09.2012 13.00 - 16.00 hod.	V nárožním domě na náměstí proti kostelu najdou návštěvníci Brtnice infocentrum společně s muzejní expozicí, která je věnována důležitým událostem ze staletých dějin města a exponátům, které minulost dokládají. Dům byl vybudován v gotice, zachovány cenné historické detaily (klenby, zdobené omítky).
Brtnice,	Rokštejn	08.09.2012-16.09.2012 6.00 - 21.00 hod.	Cílem vycházek z Brtnice bývá zřícenina hradu Rokštejn. Hrad pochází ze 13. stol. a po komplikovaném vývoji byl jako opěrný bod husitské šlechty vypálen a pobořen. Ve 14. stol. byl střediskem markraběcího panství a správy regionu. Rokštejn patří mezi důležité památky středověké architektury.
Brtnice, nám. Svobody 263	Rodný dům Josefa Hoffmanna	09.09.2012 10.00 - 17.00 hod. 11.09.2012-16.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Rodný dům Josefa Hoffmanna je významnou památkou z hlediska stavebního i kulturně-historického. Je rodným domem architekta Josefa Hoffmanna (1870 - 1956), světově proslulé vůdčí osobnosti vídeňské secese (Jugendstil) a tvůrce moderního designu.
Chlum ,	Kostel sv. Václava v Chlumu u Třebíče	08.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Farní kostel sv. Václava se nachází na mírné vyvýšenině obklopené kamennou zdí bývalého hřbitova. Kostel je orientovaný, podélnou, původně plochostropou stavbou s gotickým jádrem, pravděpodobně z 1. poloviny 14. století. Z této doby se dochovala lomená gotická okna s kamennými ostěňmi.
Chotěboř,	Kaple sv. Anny	15.09.2012 13.30 - 15.30 hod.	Kaple postavená v roce 1902 na místě původní kapličky. V současné je prohlášena kulturní památkou. Kaple se nachází na okraji města při turistické stezce do údolí řeky Doubravy. Leží na vyvýšeném místě a nabízí návštěvníkům nádherný pohled na celý masiv Železných hor.
Chotěboř, Trčků z Lípy	Kostel sv. Jakuba	15.09.2012 14.00 - 17.00 hod.	

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Havlíčkův Brod, Rubešovo nám.	Děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Ranně gotická stavba, přestavěna kolem roku 1380. Součástí je čtyřboká věž se zvonem Vilémem z roku 1335, který je zároveň nejstarším funkčním zvonem v Čechách.
Havlíčkův Brod, Kobzinova	Kostel Církve československé husitské	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	
Havlíčkův Brod,	Kostel Sv. Kateřiny	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Kostel svaté Kateřiny se poprvé připomíná v roce 1319. Usuzuje se, že vznikl ve 13. století jako kostel hornický. Původně gotická stavba, mnohokrát přestavovaná stojí u mostu přes řeku Sázavu. Po přestavbě z 80. let v 19. století získal novorománskou tvář. Interiér kostela je barokní.
Havlíčkův Brod, Leděčská	Kostel Sv. Vojtěcha	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Kostel Sv. Vojtěcha existoval možná již před rokem 1250 jako součást osady Brod. Představuje renesanční stavbu pozdně gotických tvarů s renesančními prvky. Nástěnné frezky pocházejí ze 2. pol. 16. století.
Havlíčkův Brod, Havlíčkovo nám. 18	Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Měšťanský dům, dříve Chmelvodovský a později Stará lékárna, pochází z první poloviny 15. století. Při rekonstrukci byly objeveny četné gotické a renesanční prvky.
Havlíčkův Brod, Štáflova 3	Klášteří kostel sv. Rodiny	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Klášteří kostel byl budován v letech 1679 - 96. Roku 1725 byl při severní straně přistavěn Boží hrob.
Havlíčkův Brod, U Trojice	Kostel sv. Trojice	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Kostel Nejsvětější Trojice tvoří šestiboká centrální stavba z let 1719 - 1720, k níž byla v r. 1731 přistavěna dvě křídla. Podle pověsti prý v děkanské zahradě vyrostl tulipán se třemi květy, které symbolizovaly Nejsvětější Trojici, a to dalo podnět k postavení kostela.
Havlíčkův Brod, Havlíčkovo nám. 19	Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod - dům zvaný Havlíčkův	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Dům původně zvaný Rolandovský, vyniká nárožním arkýřem s věžičkou. Nyní sídlo Muzea Vysočiny Havlíčkův Brod a Památník Karla Havlíčka Borovského.
Havlíčkův Brod, Rubešovo nám.	Vyhlídková věž kostela Nanebevzetí Panny Marie	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Mohutná čtyřboká čtyřpatrová věž s nejstarším funkčním zvonem v Čechách Vilémem, ulitým provděpodobně okolo roku 1335. Zajímavostí jsou i hodiny s čtyřadvacetihodinovým ciferníkem.
Havlíčkův Brod, park Budoucnost	Štáflova Bašta	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Nárožní věž středověkých městských hradeb, do které byl v roce 1957 umístěn památník malíře Otakara Štáfle.
Havlíčkův Brod, B. Kobzinové	Štáflova chalupa	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Pozdně středověký dům, jeho nejstarší část pochází ze 16. století.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Havlíčkův Brod, Svatovojtěšská	Podzemí ve Svatovojtěšské	08.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Pozemní prostor ve Svatovojtěšské ulici je pozůstatkem původního sklepa, který přísluší k domu při jižní straně ulice. Tento dům byl zbourán v sedmdesátých letech minulého století v rámci celoplošné asanace jihozápadní části historického centra. Sklep má plochu cca 40 metrů čtverečních.
Horní Dubenky, 33	Chadimův mlýn mlynářské muzeum	15.09.2012 10.00 - 11.00 a 14.00 - 16.00 hod.	V původní mlýnici můžete shlédnout mlynářské stroje z roku 1926, ale i starší unikáty, mlecí kameny, kašnu s turbínou a náhon. Dozvíte o mletí obilí, mlynářství a historii Chadimova mlýna.
Humpolec,	Hrad Orlík	08.09.2012 10.00 - 18.00 hod.	Počátky hradu spadají do poslední třetiny 14. st. Vlastnili ho nejprve páni z Dubé, dále Trčkové z Lípy, od 17. století hrad není obýván a pustne. V 80. letech min. st. skupina nadšenců, která se mění v o.p.s. Castrum opravuje a zpřístupňuje. 2008 počíná konzervace bastionu. více viz www.hrad-orlik.cz .
Humpolec, Horní náměstí	Vyhlídková věž kostela sv. Mikuláše	09.09.2012 10.00 - 16.30 hod.	Věž kostela je nově zrekonstruovaná a zpřístupněná veřejnosti od července 2008. Po 111 schodech vystoupíte do výšky bezmála 25 m a zhlédnete dvě výstavy v mezipatrech věže, věžní zvony a hodinový stroj.
Humpolec,	Židovský hřbitov	09.09.2012 10.00 - 16.00 hod.	Nachází se za městem v areálu dnešního lesoparku pod hradem Orlíkem a je součástí naučné stezky. Založen v letech 1710/19 (horní část) a později dvakrát terasovitě rozšířen, nejstarší náhrobky se nacházejí v horní části hřbitova. Náhrobky prarodičů G. Mahlera, strýce Fr. Kafky. více viz www.infohumpolec.cz .
Humpolec, Zichpil	Toleranční kostelík + Nápravníkovostavení	08.09.2012 10.00 - 16.00 hod.	Jeden z prvních tolerančních kostelíků v Čechách stojí v nejstarší části města - Zichpil. V současné době má za sebou rozsáhlou stavební rekonstrukci, práce se ještě dokončují, proto není běžně přístupný veřejnosti.
Jemnice, ul. Na Pořadí	Kostel sv. Jakuba	15.09.2012-16.09.2012 9.00 - 12.00 a 13.00 - 16.00 hod.	Nejstarší jemnický kostel zasvěcený sv. apoštolu Jakubu Většímu, patronu horníků. Hlavní oltář zdobí obraz sv. Jakuba malovaný r.1836 Matyášem Šťápným z Brna. Pozdní gotiku předvádí honosné pastoforium na levé stěně kostela z r. 1518 a gotická figurální malba na stropě presbytáře z poč. 16. stol..

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Jemnice, náměstí Svobody	kostel sv. Stanislava	13.00 - 16.00 hod.	Dominanta města Jemnice-kostel sv. Stanislava byl postaven v pol. 14. století. Loď kostela nechali přestavět Jindřich Meziříčský z Lomnice se synem v 16. stol. S hlavní lodí kostela je klenutím spojena kaple sv. Josefa. V kostele jsou pozoruhodné náhrobní kameny J. Meziříčského a jeho manželky Anny.
Jemnice, Lípova ul.	Kostel sv. Víta	15.09.2012-16.09.2012 9.00 - 12.00 a 13.00 - 16.00 hod.	Kostel sv. Víta lze slohově zařadit jako pozdně gotický objekt s pozdně barokními úpravami. V roce 1455 byl přebudován z původní kaple v souvislosti se založením františkánského kláštera. V roce 1774 slavný mistr Josef Winterhalder ml.zde namaloval svou první samostatnou fresku Nanebevzetí sv. Víta.
Jihlava, Jánský kopeček	Kostel sv. Jana Křtitele	15.09.2012 9.00 - 11.00 a 14.00 - 17.00 hod.	Postaven krátce před r. 1200. V 2.polovině 13.století získal raně gotickou podobu, v 15.stol. vybudováno kněžiště se síťovou klenbou, od 17.stol. v renesančním duchu. Dnešní podoba barokní z konce 18.stol. U západního východu obraz spícího horníka, připomínající slávu jihlavského dolování stříbra.
Jihlava, Věžní 1	Brána Matky Boží	15.09.2012 10.00 - 13.00 a 14.00 - 18.00 hod.	Brána je vysoká 24 m, vznik v pol.13.stol. Součástí byl padací most, bašty a mohutný barbakán. Při opravě v r. 1856 byla opatřena hodinami. Zůstala zachována jako jediná z 5 bran.
Jihlava, Křížová 4	Dominikánský klášter - Hotel Gustav Mahler - křížová chodba + refektáře	15.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Komplex dominikánského kláštera ze 16. století. Celá tříposchodová budova je výsledkem přestavby v 17. a 18. století. Po zrušení dominikánského řádu byl objekt využíván pro vojenské účely a částečně devastován. Nyní slouží jako hotel a galerie.
Jihlava, Znojemská 4	Dům Gustava Mahlera	15.09.2012 10.00 - 12.00 a 13.00 - 18.00 hod.	Dům, ve kterém žil hudební skladatel Gustav Mahler.
Jihlava, Kosmákova 9	Dům filharmonie - měšťanský renesanční dům	15.09.2012 9.00 - 12.00 a 14.00 - 17.00 hod.	Městský nárožní dům o 2 podzemních podlažích (sklep a podzemí napojené na labyrint) a 3 nadzemních podlažích z 2. pol. 16. století, přestavěn na přelomu 18. a 19. století. V nároží se nachází mážhaus o 4 křížových polích s hřebínkovou klenbou a středovým osmibokým sloupem.
Jihlava, Masarykovo náměstí 1	Historická radnice	15.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Radnice vznikla spojením 3 domu. Během 16. století byl připojen sousední dům, v 1. poschodí vznikla reprezentativní gotická síň s ojedinělou klenbou z pálených tvárnic, zdobenou poučnými nápisy v řečtině, latině, němčině i češtině. Stavební vývoj dokončen v průběhu 18. století.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Jihlava, Hluboká 1	Jihlavské historické podzemí	15.09.2012 10.00 - 13.00 a 14.00 - 17.00 hod.	Historicky významná stavební památka města v celkové délce 25 km, zaujímá plochu 50 000m ² . Chodby jsou raženy ve skále v několika podlažích.I.podlaží raženo ve 14. stol., II. a III. v 16.-17.stol. Sloužily pro uskladnění zboží kupců a řemeslníků.Specialitou je "svítící chodba".Zpřístupněny 2 okruhy.
Jihlava, Jakubské náměstí	Kaple Bolestné Panny Marie při kostele sv. Jakuba	15.09.2012 9.00 - 10.00 a 14.00 - 17.00 hod.	Ke kostelu sv. Jakuba přináležejí kaple, jejíž obrazy, sochy a fresková výzdoba pocházejí z období baroka. Je zaklenuta lomenou kopulí s lunetami, portál je uzavřen vrcholně barokní iluzivní kovanou mříží.
Jihlava, Křížová 4	Kostel Povýšení sv.Kříže	15.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Dominikánský kostel, trojlodí s dlouhým presbyteriem, byl založen roku 1247,budován pod vlivem francouzské gotiky.Po požáru v 16. století opravován v renesančním duchu.Od r. 1871 do 1947 využíván armádou, stavebními úpravami zničen unikátní prostor. Dnes po rekonstrukci, slavnostně otevřen 9.zář.
Jihlava, Smetanovy sady	Kostel sv. Ducha	15.09.2012 9.00 - 12.00 a 14.00 - 17.00 hod.	Postaven v r.1572 v renesanční podobě jako hřbitovní kostelík. Po zničení Švédy postaven v barokním slohu, poté řada přestaveb. Jednoduchá stavba obdélníkového půdorysu s trojbokým závěrem, vnějšími opěráky a věžičkou. Hlavní průčelí má sloupový portál a trojpatrový štít s volutovými křídly.
Jihlava, Masarykovo náměstí	Kostel sv. Ignáce z Loyoly	15.09.2012 9.00 - 11.00 a 14.00 - 17.00 hod.	Jednolodní kostel se 3 páry bočních kaplí je raně barokní stavbou. Postaven italským stavitelem Jacopem Braschou. Pýchou jsou 2 gotické plastiky - Pieta z konce 14.stol. a socha Ukřižovaného z pol. 14.století (v souč. mimo objekt kostela). Barokní vyřezávaná kazatelna je dílem Tobiáše Süssmayera.
Jihlava, Jakubské náměstí	Kostel sv. Jakuba Většího	15.09.2012 9.00 - 10.00 a 14.00 - 17.00 hod.	Trojlodní halový kostel s dlouhým presbyteriem a 2 věžemi v průčelí. Poč. 14. stol. byla postavena severní věž (63 m), která slouží dnes jako vyhlídková. O 100 let později byla postavena jižní - zvonová - věž. V r. 1563 byl zavěšen zvon "Zuzana", druhý největší zvon na Moravě.
Jihlava, ul. Matky Boží	Minoritský kostel Nanebevzetí Panny Marie	15.09.2012 9.00 - 12.00 a 14.00 - 17.00 hod.	Trojlodní bazilika s krátkou příčnou lodí a dlouhým kněžištěm postavena krátce po r. 1250. Technickou zvláštností je věž z pol. 14.stol., nemá základy a stojí nad křížením lodí. Uvnitř zachovány zbytky raně a pozdně gotické výzdoby. Kostel orientován nezvykle k jihu, k Assisi-rodíšti sv.Františka.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Jihlava, Jakubské náměstí	Vyhlídková věž kostela sv. Jakuba	15.09.2012 10.00 - 13.00 a 14.00 - 18.00 hod.	Stavba věže 63m byla dokončena počátkem 14.stol. V r.1561 doložena činnost věžníka a 2 pomocníků - troubili hodiny, vítali vzácné hosty a hlídali město před ohněm. Věž zpřístupněna pro veřejnost v r.1991, ochoz je ve výšce 40m a nabízí pohled do širokého okolí.
Jihlava, Masarykovo nám. 66/67	Radniční restaurace - měšťánské domy	15.09.2012 10.30 - 23.00 hod.	Raně gotický skvost z 13.st.Ve středověku tvořily domy rozsáhlý palác.Nejcennější částí je raně gotický sklep, původně atrium paláce s 3 portálky(dnes vinárna).V přízemí domů zachovalé hrotité arkády raně gotického podloubí.Na severní zdi pravého domu v přízemí je nejstarší jihlavská nástěnná malba.
Jihlava, Hluboká 1	Městská knihovna Jihlava	15.9.2012	Budova byla původně jezuitským gymnáziem, otevřená v r.1727. V pol. 19.stol. výrazná přestavba, ve 3.poschodí ponechán "divadelní sál" a zde uvedena v r.1740 1. opera v Jihlavě. V r.1890 odkoupilo město pro ubytování vojska. Od r.1961 po 40 let sídlil archiv. Od r.2003 zde sídlí městská knihovna.
Jihlava, Masarykovo náměstí 57,58	Muzeum Vysočiny Jihlava - renesanční cechovní a měšťánský dům	15.09.2012 9.00 - 12.00 a 12.30 - 17.00 hod.	Založeno 1892, je druhým největším muzeem na Moravě. Dům pravý byl nejhonosnějším patricijským domem - dvoupatrová vnitřní síň s arkádovou lodží a toskánskými sloupy. Dům levý tzv. Meisterhaus, je nejstarším domem renesančního typu jihlavského krytého dvora.
Jihlava, Komenského 10	Oblastní galerie Vysočiny - Renesanční měšťánský dům	15.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Renesanční halový dům z druhé poloviny 16. století s mazhausem z roku 1577 a dvoranou italského typu.
Jihlava, Masarykovo náměstí 24	Oblastní galerie Vysočiny - měšťánský dům	15.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Interiér domu je pozoruhodný z architektonického hlediska, gotika je zastoupena portály v průčelí, mázhaus je sklenut na toskánské sloupy, pýchou jsou patrové síně s renesanční výzdobou.
Jimramov,	Kostel Narození Panny Marie v Jimramově	08.09.2012-09.09.2012 14.00 - 17.00 hod.	Původně gotický kostel z doby před rokem 1361 byl barokně přestavěn Petrem Paurem v letech 1705-1715. V následujících desetiletích 18. století bylo pořízeno barokní vnitřní vybavení.
Křižanov, Benešovo náměstí	Kostel sv. Václava v Křižanově	08.09.2012-16.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Kostel sv. Václava je místní a krajinou dominantou.
Moravec,	Kostel Nalezení sv.Kříže v Moravci	16.09.2012 8.00 - 17.00 hod.	Farní kostel pocházející ze 17. století s pozdějšími stavebními přestavbami. Jedná se o významnou dominantu obce.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Nové Město na Moravě, Vratislavovo nám. 1	Horácká galerie	15.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Horácká galerie se nachází v areálu novoměstského zámku. Zámek pochází ze 16. stol. a přestavěn byl po požáru města v 1. pol. 18. stol. Jedná se o sled budov areálu. Umístění památky na historickém centrálním náměstí tvoří dominantu Nového Města.
Nové Město na Moravě, Vratislavovo nám. 114	Horácké muzeum	15.09.2012 9.00 - 16.00 hod.	Bývalá renesanční radnice z pol. 16. stol., ve které se dnes nachází Horácké muzeum s jedinečnou atrakcí v atriu muzea - soubor pohyblivých lidových figurek poháněný vodním kolem - Vířský mlejnek.
Nové Město na Moravě, kopec Kaplisko	Tři kříže	15.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Jedná se o tři kamenné kříže neobvyklé konfigurace z roku 1832 umístěné na kopci Kaplisko východně od města Nové Město na Moravě.
Nové Město na Moravě, Komenského nám.	Evangelický kostel	09.09.2012 8.30 - 11.30 hod.	Novorenesanční chrám církve českobratrské evangelické byl slavnostně posvěcen v roce 1898. Stavba vznikla na návrh vídeňského architekta Glasera. Dohled nad stavbou měl místní stavitel Jan Sadílek. Ke kostelnímu zvonu přibily v roce 1992 další tři, z nichž největší - Láska - má hmotnost 859 kg.
Nové Město na Moravě, Vratislavovo nám.	Katolický kostel sv. Kunhuty	16.09.2012 9.00 - 11.00 hod.	Katolický kostel je zasvěcený svaté Kunhutě a upoutává sgrafitovou výzdobou novoměstského rodáka Karla Němce z let 1928-29. Jeho nejstarší částí je gotický presbytář z konce 14. století. V dalším století byla přistavěna loď a v 16. stol. věž, jak dokládá ve zdi u sakristie zabudovaný pamětní kámen.
Náměšť nad Oslavou, Zámek 1	Státní zámek Náměšť nad Oslavou	08.09.2012-09.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Renesanční zámek přestavěný z původně gotického hradu. Do r. 1945 patřil rodu Haugwitzů, pak sloužil jako letní sídlo prezidenta dr. Edvarda Beneše, a dnes je v něm umístěna rozsáhlá kolekce tapisérií ze 16. - 19. stol.
Náměšť nad Oslavou, Žerotínova ul.	Kaple sv. Anny ve Špitálku	08.09.2012-09.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Špitál s kaplí, postavený r. 1745 Kufštejnou. Sochařská výzdoba je od J. Winterhaltera, obrazy od K. J. Aigena.
Náměšť nad Oslavou, ul. V. Nezvala	Krypta Haugwitzů	08.09.2012-09.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Empírová hrobka vystavěná dle návrhu vídeňského architekta Josefa Kornhausela v letech 1822 - 1825 s mramorovými figurálními sochami od Josefa Kliebera.
Náměšť nad Oslavou, Masarykovo náměstí	Kostel sv. Jana Křtitele	08.09.2012-09.09.2012 9.00 - 17.00 hod. 15.09.2012-16.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Barokní děkanský kostel s May Jana Křtitele byl postaven hrabětem Janem Baptistou z Werdenbergu v roce 1639.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Náměšť nad Oslavou, Masarykovo náměstí 100	Stará radnice	08.09.2012-09.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	V budově je umístěno městské muzeum se dvěma expozicemi (Papírníková tiskárna a Pamětní síň fotografa Ondřeje Knolla) a výstavní síň s krátkodobými výstavami.
Náměšť nad Oslavou, Zámek 1	Státní zámek Náměšť nad Oslavou	08.09.2012-09.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Zámek v Náměšti nad Oslavou postavený na skalnatém masívu na levém břehu řeky Oslavy patří mezi významné doklady renesančního stavitelství na Moravě. Původní hrad ze 13. stol. byl moravskými pány ze Žerotína přebudován na honosné renesanční sídlo, které se zachovalo v téměř nezměněné podobě dodnes.
Obyčtov, pošta Žďár nad Sázavou-I,	Kostel Navštívení Panny Marie v Obyčtově	11.09.2012-16.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Pozdně barokní stavba z let 1736-1758, dominanta obce a okolí.
Pelhřimov, Masarykovo náměstí 11	Bývalá šatlava - dům čp. 11	16.09.2012 9.00 - 12.00 hod.	Původně barokní budovu dalo město přistavět k zámku směrem do náměstí v roce 1682, aby sloužila jako městská věznice, tzv. šatlava. Byla zde vytvořena expozice vězeňství Muzea Vysočiny Pelhřimov.
Pelhřimov, Masarykovo náměstí 10	Šrejnarovský dům čp. 10	15.09.2012-16.09.2012 10.00 - 12.00 a 13.00 - 17.00 hod.	Dnes je Šrejnarovský dům součástí muzea. V roce 1614 dal honosný dům postavit bohatý obchodník se sukny Kryštof Šrejnar. Nyní zde sídlí Turistické informační centrum, Síň Lipských aneb První české MÚZYum a Pelhřimovské peklo.
Pelhřimov, Masarykovo náměstí 12	Zámek pánů z Říčan	15.09.2012-16.09.2012 8.30 - 12.30 a 13.00 - 17.00 hod.	Zámek nechal vystavět pan Adam z Říčan na místě tří měšťanských domů. Původně renesanční budova byla po několika požárech přestavěna barokně. Je zde umístěna expozice Muzea Vysočiny Pelhřimov a otevřena Síň sochařů a medailérů Josefa a Zdeňka Šejnostových.
Pelhřimov, Solní ul.	Domeček Mons. F. B. Vaňka v Děkanské zahradě	15.09.2012 10.00 - 12.00 a 13.00 - 17.00 hod.	Expozice věnovaná pelhřimovskému rodákovi Mons. F. B. Vaňkovi. Zrekonstruovaný domeček otevřen v roce 2008.
Pelhřimov, Masarykovo náměstí 17	Měšťanský dům čp. 17	15.09.2012-16.09.2012 10.00 - 12.00 a 12.30 - 17.00 hod.	Renesanční objekt z let 1561 - 1577, čelní fasáda upravena klasicistně - prvořadá architektura, ve sklepení se nachází Muzeum strašidel. V přízemí se nachází výstavní síň Galerie M.
Pelhřimov, Masarykovo náměstí 3	Měšťanský dům čp. 3	15.09.2012-16.09.2012 10.00 - 16.00 hod.	Během Dnů EHD jsou zpřístupněny sklepy tohoto domu. V objektu jsou zachovány gotické sklepy(kamenné a cihelné) a renesanční přízemí. Klasicistní průčelí a bohatě zdobený štít vznikly po roce 1780. V roce 2012 bude v průjezdu tohoto domu v rámci EHD probíhat výstava věnovaná arch. Janákovi. Památka otevřena pouze v době konání doprovodné akce.
Pelhřimov, Palackého 47	Jihlavská brána	15.09.2012-16.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	V Jihlavské bráně je umístěno Muzeum rekordů a kuriozit.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Pelhřimov, Svatovítské náměstí 1962	Kostel sv. Víta	15.09.2012 10.00 - 17.00 hod. 16.09.2012 10.00 - 16.00 hod.	Trojlodní kostel je nejstarší církev. památkou ve městě. Byl postaven asi na poč. 13. stol. a původně sloužil jako kostel farní, pak filiální a nakonec hřbitovní. V roce 1614 proběhla renesanční přestavba, současná barokní podoba pochází z let 1739-40. V letech 2008-9 proběhla rozsáhlá obnova oltáře sv. Floriána.
Pelhřimov, Děkanská 86	Kostel sv. Bartoloměje	15.09.2012 09.30 - 16.00 hod. 16.09.2012 10.30 - 16.00 hod.	Kostel budován od 90. let 13. století až do počátku 15. století. Ve 2. polovině 16. století renesančně upraven a doplněn věží. Interiér kostela je převážně barokní. Vzácnými díly jsou zejména renesanční cínová křtitelnice z roku 1517, raně barokní hlavní oltář z roku 1663 a varhany z roku 1767.
Pelhřimov, Děkanská 87	Věž kostela sv. Bartoloměje	15.09.2012-16.09.2012 10.00 - 12.00 a 12.30 - 17.00 hod.	Vyhlídka na město, expozice života hlásného.
Pelhřimov, Třída Legií 2006	Kaple Panny Marie Sedmibolestné	15.09.2012 10.00 - 16.00 hod.	Slohově nejčistší stavba ve městě je dílem italských stavitelů Reverelliových. Kupole centrální osmiboké kaple a dvě hranolové věže jsou kryté šindelem. Nově jsou opraveny interiéry kaple včetně oratoří.
Polná, Havlíčkova ulice	Kostel sv. Barbory	15.09.2012-16.09.2012 10.00 - 16.00 hod.	Barokní kostel svaté Barbory je umístěn na hlavním hřbitově. Stavba byla provedena v jednoduchém stylu pozdního baroka na půdorysu řeckého kříže. Fresky s rozvětvenou ikonografií na stropě z let 1749 a 1750 pocházejí od chrudimského malíře a historika Josefa Cereghettiho; dřevorezby (např. oltáře) a některé kamenické a sochařské artefakty jsou z řezbářské a sochařské dílny polenských Morávků – Martina Ignáce (1679-1762) a jeho syna Viktora Václava (1715-1779). Nad branou hřbitova je plastika sv. Barbory, patronky umírajících. Na hřbitově je řada památkově významných náhrobků.
Polná,	Kostel sv. Kateřiny	15.09.2012-16.09.2012 10.00 - 16.00 hod.	Hřbitovní kostel sv. Kateřiny byl postaven ve II. polovině 14. století na místě zvaném Strážný vrch jižně od města. Je druhou nejstarší dochovanou památkou ve městě. Na jižní straně lodi přetrval ranně gotický lomený portál. Původně pravděpodobně sloužil jako kaple pro bohoslužby obyvatel sousedícího hradu. Uvnitř jsou zbytky fresek z 15. století zobrazující život Krista a sv. Kateřiny a fresky polenského malíře Jiříka Jircháře z přelomu 16. a 17. století, které dali zhotovit při renovaci kostela tehdejší majitelé Polné Hertvík Žejdlíc a Jan Žejdlíc ze Šenfeldu.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Přibyslav, Kostelní 267	Kostel Narození sv. Jana Křtitele	08.09.2012 9.00 - 12.00 hod.	Kostel Narození sv. Jana Křtitele je prokazatelně doložitelný k roku 1265, byl zřejmě původně vystavěn v gotickém stylu, avšak v letech 1750 - 1753 byl zcela přestavěn barokně, v roce 1767 shořela střecha (v témže roce obnovena) a v roce 1891 restaurován A. Suchardou, vysvěcený 24. července 1753. Slouží římskokatolické farnosti v Přibyslavi. Město Přibyslav ho využívá k pořádání koncertů. V jeho blízkosti je náhrobek průmyslníka Josefa Hesse se sochou Krista od sochaře Josefa Maxe, hrob Jana Brůžka učitele Karla Havlíčka Borovského a Mariánský sloup od akademického sochaře Romana Podrázského.
Přibyslav, Kostelní 267	Přibyslavská věž	08.09.2012-09.09.2012 9.00 - 11.00 a 13.00 - 16.00 hod.	Rok 1497 zahájení stavby gotické kamenné věže, asi 1500 byla věž dokončena. Věž byla omítnutá a obílená včetně škrábané rustiky. Dne 26. července 1604 věž po zásahu bleskem vyhořela a byla opatřena provizorním zastřešením, 1681 byla věž dostavěna a opravena, dne 5. srpna 1767 vyhořelo město Přibyslav a vyhořela i věž. 1803 oprava věže – věž snížena zhruba o 5,7m. Náhled z prostoru zvonice z výšky 25 m. Ve zvonici zvony z roku 1994 Maria a Jan o váze 395 kg a 293 kg, zní tóny B1 Cis2. Více je v knize Encyklopedie městských věží od Zdeňka Fišery (Libri 2006).
Přibyslav, Vyšehrad	Středověká podzemní chodba	08.09.2012 9.00 - 12.00 hod.	Středověká podzemní chodba tesaná v rulovém podloží, úsek 80 m je přístupný jako malá část rozsáhlejšího komplexu, který se nachází pod náměstím města Přibyslavi.
Přibyslav, Husova 300	Zámek	08.09.2012 9.00 - 12.00 hod.	Zámek byl vybudován Zachariášem z Hradce v roce 1560 na místě bývalého hospodářského dvora, jenž patřil k přibyslavskému hradu a byl vypálen při dobývání města v roce 1424. Zadní, starší část zámku je postavena ve stylu italské renesance. Zámek je ve vlastnictví Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Je centrem hasičského hnutí České republiky a evropským archivem CIFT.
Přibyslavice, pošta Okříšky,	Kostel Narození Panny Marie v Přibyslavicích	08.09.2012 15.00 - 18.30 hod. 09.09.2012 7.00 - 15.00 hod. 15.09.2012 12.00 - 16.00 hod. 16.09.2012 13.00 - 15.00 hod.	Na vnější zdi románského kostelíka, jenž i s přilehlým obytným stavením pochází z 1. čtvrtiny 13. století, byl namalován uctívaný obraz Panny Marie. Pro něj dal hrabě Collalto roku 1724 postavit barokní kapli, jež byla v letech 1744-46 rozšířena na poutní kostel.
Telč, náměstí Zachariáše z Hradce	Kostel Jména Ježíš	08.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Původně jezuitský kostel, založený hraběnkou Františkou Slavatovou, dokončený roku 1667. Chrám postaven ve střízlivém barokním slohu s prostornou lodí a bohatou štukovou výzdobou je nezvykle orientovaný do náměstí boční fasádou. Má 6 bočních oltářů různé umělecké a historické hodnoty.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Telč, Palackého ul.	Kostel sv. Ducha	08.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Gotická přestavba původně románského kostela patriciího k země-panskému dvorci. Za Josefa II. byl kostel zrušen a přeměněn na skladiště, v polovině 19. století městské divadlo. Po I. světové válce byl obnoven a slouží Českobratrské církvi evangelické.
Telč, Palackého ul.	Věž sv. Ducha	08.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Pozdně románská věž z poloviny 13. století je nejstarší dochovanou stavební památkou v Telči. Její hranolové těleso je vybudováno z velkých, pečlivě opracovaných kvádrů. Prostor věže byl vždy volný, dělený na jednotlivá patra pouze dřevěnými plochými stropy na trámech. V sezóně vyhlídková věž.
Telč, náměstí Jana Kypty	Kostel sv. Jakuba	08.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Městský farní kostel je zasvěcený sv. apoštolu Jakobovi a byl dostavěn pravděpodobně roku 1273. Svou dnešní podobu dostal v pol. 15. století. V interiéru kostela jsou cenné gotické fresky a vzácné barokní varhany. V Křížové chodbě kostela jsou umístěny pamětní desky obětem I. a II. světové války.
Telč, náměstí Zachariáše z Hradce 122	Městská galerie Hasičský dům	08.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Hasičský dům je nejmladší budovou na telčském náměstí, byl postaven v letech 1870 - 1871. Od roku 1872 - 2001 byl dům propůjčen Dobrovolnému sboru hasičů. Dnes slouží jako městská galerie.
Telč, náměstí Zachariáše z Hradce 10	Radnice	08.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Mohutná stavba vznikla spojením dvou gotických domů. První zprávy pocházejí z r. 1443, současné průčelí je z r. 1574, snad podle návrhu architekta Baldassara Maggiho. Vedle vstupních vrat je železná míra s vyznačením lokte a značka nadmořské výšky města 522,5 m. V přízemí je informační středisko.
Telč, Nám. Zachariáše z Hradce 1	Státní zámek Telč	08.09.2012-09.09.2012 10.00 - 17.00 hod. 11.09.2012-16.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Telčský zámek patří mezi klenoty moravské renesanční architektury. Proměna původně gotického hradu na renesanční sídlo se uskutečnila za vlády Zachariáše z Hradce, člena hradecké větve rodu Vítkovců. Renesanční podoba nebyla později porušena zásadními stavebními zásahy.
Třebíč, Subakova 1/44	Zadní synagoga a Židovské muzeum Dům Seligmanna Bauera	15.09.2012 9.00 - 17.00 hod.	Zadní synagoga byla vystavěna kolem roku 1669. Dnešní podoba je raně barokní z doby kolem r. 1700, r. 1707 byly klenby a stěny vyzdobeny štukaturou a vzácnou výmalbou. Židovská čtvrť se dvěma synagogami, hřbitovem a s bazilikou sv. Prokopa jsou od roku 2003 zapsány na seznamu UNESCO.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Třebíč, Zámek 1 1	Bazilika sv. Prokopa	09.09.2012 7.00 - 12.00 hod. 10.09.2012-12.09.2012 16.00 - 18.00 hod. 14.09.2012 16.00 - 18.00 hod. 15.09.2012 9.00 - 17.00 hod. 16.09.2012 7.00 - 12.00 hod.	Románsko-gotická bazilika při klášte benediktinů, založ. roku 1101, byla vystavěna kolem roku 1260 řádovou hutí ovlivněnou architekturou Ile-de-France, Burgundska, Porýní a Podunají. Roku 1725 přestavba ve stylu barokní gotiky, již navrhl F.M. Kaňka. V sakristii pozdně románské nástěnné malby. Památka UNESCO.
Třebíč, Martinské nám.	Městská věž při kostele sv. Martina	15.09.2012 10.00 - 17.00 hod.	Městská věž vznikla po roce 1335 jako součást městského opevnění. Po generální opravě v letech 1996-97 byl pro veřejnost zpřístupněn vyhlídkový ochoz ve výši 35 m nad terénem. Samotná věž je vysoká 75 m a průměr ciferníku věžních hodin /5,5 m/ je řadí k největším na evropském kontinentu.
Třebíč, Martinské náměstí	Kostel sv. Martina v Třebíči	08.09.2012-09.09.2012 13.00 - 17.00 hod. 10.09.2012-14.09.2012 9.00 - 12.00 a 13.00 - 16.00 hod. 15.09.2012-16.09.2012 13.00 - 17.00 hod.	Mohutné bazilikální trojlodí z konce 13. století prošlo pozdně gotickou a barokními přestavbami. Na začátku 18. století byly přistavěny boční kaple sv. Anny a sv. Josefa. V interiéru barokní nástěnné malby a převážně barokní vybavení.
Třešť, Roosewelta 462	Dům J. A. Schumpetera	09.09.2012 9.30 - 12.00 a 13.00 - 16.30 hod.	Rodný dům ekonomy J. A. Schumpetera, ve kterém prožil dětství. Stal se prvním rakouským ministrem financí, působil jako profesor na univerzitách v Bonnu a na Harvardu. Žil v letech 1883 - 1950. V současnosti je v domě umístěna expozice betlémů, pobočka Muzea Vysočiny, informační centrum a cukrárna.
Třešť, Náměstí Svobody	Synagoga	09.09.2012 9.30 - 12.00 a 13.00 - 16.30 hod.	První písemná zmínka o synagoze pochází z roku 1693. Během let byla kvůli požáru několikrát přestavěna. V současné době slouží jako galerie a hudební síň. O životě třešťské židovské obce vypovídá stálá expozice Zaváté stopy. Expozice Franz Kafka připomíná jeho vztah k Třešti.
Třešť, Kostelní ul.	Kostel sv. Kateřiny Sienské	09.09.2012 9.00 - 13.00 hod.	Filiální chrám byl založen v 16. století jako německý luteránský kostel. V 19. století vnitřní zařízení vyhořelo a bylo obnoveno roku 1842. Je zde zachován náhrobek J. V. Vencelíka z Vrchovišť z roku 1606.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Třešť, Fritzova ul.	Kostel sv. Martina	09.09.2012 13.00 - 16.30 hod.	Farní kostel byl založen ve 13. století a je nejstarší architektonickou památkou města. Dostavěn byl ve 2. polovině 15. století a později barokně upraven. Zajímavý je gotický náhrobek Jana z Hodic, renesanční náhrobek Kryštofa Vencelíka, pozdně gotická kamenná kazatelna a krajkový obraz sv. Anežky.
Velká Bíteš, Kostelní	Kostel sv. Jana Křtitele ve Velké Bíteši	08.09.2012-09.09.2012 9.00 - 12.00 hod. 10.09.2012 17.00 - 19.00 hod. 12.09.2012 17.00 - 19.00 hod. 14.09.2012 17.00 - 19.00 hod. 15.09.2012-16.09.2012 9.00 - 12.00 hod.	Dominantou města je kostel sv. Jana Křtitele situovaný v severní vyvýšené části Velké Bíteše. Část obvodových zdí původního románského kostela byla pojata do gotické přestavby ze sklonku 15. století, kdy vzniklo síňové dvoulodí se třemi sloupy a stropním žebrovím.
Velké Meziříčí, Náměstí	Kostel sv. Mikuláše ve Velkém Meziříčí	08.09.2012 9.00 - 17.00 hod. 09.09.2012 13.00 - 17.00 hod. 10.09.2012-15.09.2012 9.00 - 17.00 hod. 16.09.2012 13.00 - 17.00 hod.	Dominanta tržního náměstí, původně raně gotická stavba z poloviny 13. století (dochován severní portál). V 15. století kostel přestavěn na síňové trojlodí se síňovými a křížovými žebrovými klenbami. Dílčí úpravy v barokní době, kdy také bylo pořízeno nové vybavení.
Velké Meziříčí, Komenského	Špitální kostel Povýšení svatého Kříže ve Velkém Meziříčí	08.09.2012 9.00 - 17.00 hod. 09.09.2012 13.00 - 17.00 hod. 10.09.2012-15.09.2012 9.00 - 17.00 hod. 16.09.2012 13.00 - 17.00 hod.	Orientovaná jednolodní stavba s polygonálním závěrem kněžiště navazuje na sousední budovu bývalého špitálu. V kněžišti křížová klenba, v lodi valená klenba se styčnými výsečemi. Gotická stavba ze 14. století prošla úpravami v 16. a 18. století.
Vílanec,	Kostel sv. Jakuba ve Vílanci	08.09.2012 13.00 - 17.00 hod.	Farní kostel sv. Jakuba Většího je orientovaná jednolodní stavba stojící na návrší nad obcí. Je obklopen kamennou zdí hřbitova a jeho počátky sahají do 1. poloviny 13. století. V interiéru je dochováno gotické žebroví křížové klenby. Na gotický presbytář navazuje přístavba barokní zaklenuté lodě.
Žďár nad Sázavou,	Kostel sv. Prokopa ve Žďáru n. Sázavou	08.09.2012-09.09.2012 8.00 - 18.00 hod.	Krátce po založení města ve 2. polovině 13. století byl vystavěn raně gotický farní kostel, který prošel pozdně gotickou přestavbou v letech 1521-1560. Dvoulodí s věží má uvnitř síňové klenby a převážně barokní vybavení.

DNY EVROPSKÉHO DICTVÍ - EHD 2012 - www.ehd.cz PAMÁTKY OTEVŘENÉ KRAJ VYSOČINA

Žďár nad Sázavou, Hamry nad Sázavou	Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou	01.09.2012-30.09.2012 9.00 - 12.00 a 13.00 - 17.00 hod.	Expozice v prostorách bývalého vodního mlýna odkazují na bohatou železářskou tradici žďárského regionu. Připomínají historii hamru zvaného Šlakhamr, jehož existenci dokládají prameny z počátku 15. století. Návštěvníkům bude během prohlídky předvedena ukázka chodu bucharu a dalších zařízení poháněných dvěma vodními koly. Dozvědí se jakým způsobem středověcí železáři získávali základní suroviny, tedy dřevo, dřevěné uhlí a železo, a jaký byl sortiment produktů hamrů. Část expozic je věnována posledním obyvatelům objektu – mlynářské rodině Brdíčků.
-------------------------------------	--------------------------------	---	--